

GŁOS NARODU

Nr. 150. — ROK XLI.

PONIEDZIAŁEK
4 CZERWCA 1934.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

W Krakowie
z odnośnikiem bez odnośnika
5 — zł. 4.50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk.
z przesyłką pocztową
5 — zł.

Zagranicą
8 — zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-05.

Redakcja niezamówionych artykułów
nie zwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Polski niema po stronie Francji.

CO PISZĄ W PARYŻU Z OKAZJI GENEWSKIEJ MOWY MIN. BECKA.

Paryż, 3. 6. Wedle doniesień prasy francuskiej z Genewy przed odjazdem do Londynu sir J. Simon miał wyrazić wobec Barthou zapewnienie, że stanowisko zajęte przez min. Barthou na konferencji rozbrojenowej w żadnym wypadku nie wpłynie na dalszy rozwój przyjaznych stosunków francusko-angielskich. Mimo to prasa francuska jest zdania, iż w śróde dojdzie do decydującej walki. Ze sprawozdania korespondentów genewskich przebija jednak stosunkowo daleko posunięty optymizm.

Dzienniki uważają, że strona francuska (Francja — Mała Ententa — blok bałkański — Rosja sowiecka i Turcja) jest solidarna i zdecydowana.

Stanowisko Polski, wyrażone na ostatnim posiedzeniu komisji głównej przez ministra Becka spotyka się z krytyką. Pertinax w „Echo de Paris” stwierdza, że mimo podróży min. Barthou do Warszawy, Francja doznała ze strony Polski nowego rozczarowania. Min. Beck zupełnie jasno unikał jakiegokolwiek wzmianki o bezpieczeństwie, a wobec kwestii paktów wzajemnej pomocy zajął wprost stanowisko negatywne. Dalej Polska nie wyrównała naprężenia z Czechosłowacją, a w Bułgarii robić co może, aby doprowadzić do rozbitcia Małej Ententy.

—oo—

Prawie 8 milj. bez pracy w St. Zjedn.

Waszyngton 3 czerwca (PAT). National Industrial Conference Board w ostatnim swym sprawozdaniu podaje liczbę bezrobotnych w kwietniu na 7.907.000. Oznacza to zmniejszenie się o przeszło 40 proc. ilości bezrobotnych w porównaniu z liczbą 13.203.000 bezrobotnych notowaną w marcu r. 1933.

STRAJK WŁÓKNIARZY W AMERYCE ODWOLANY.

Waszyngton, 3 czerwca (PAT). W przemyśle tkackim między przedstawicielami robotników a pracodawcami doszło do porozumienia, wobec czego niebezpieczeństwo strajku, wyznaczanego na 4 czerwca zostało ostatecznie zażegnane.

Ogromne rozmiary klęski posuchy w Stanach Zj.

Waszyngton, 3. 6. (PAT). Program natychmiastowej akcji pomocy, opracowany przez prezydenta Roosevelta, dla rolników stanów środkowych i zachodnich, którym z powodu suszy grozi ruina, ma wejść bezwzględnie w życie. 5.476 tys. dolarów jest już do dyspozycji i zostanie rozdzielone między 10 stanów najbardziej dotkniętych klęską. Nie ulega wątpliwości jednak, iż uchwalone zostaną jeszcze

znacznie wyższe kredyty dodatkowe.

Senator Shipstead wyraził opinię, że kredyty w wysokości 200 milj. dol. o które rząd zamierza w najbliższym czasie prosić kongres, będą niewystarczające. Sądzi on, że na akcję pomocy dla dotkniętych klęską suszy trzeba będzie mieć więcej około jednego miljaru dolarów.

—oo—

Minister Goebbels przybędzie do Polski.

Warszawa, 3. 6. (PAT). Polska Agencja Telegraficzna dowiaduje się, iż w ciągu bieżącego miesiąca projektowany jest przyjazd do Warszawy ministra Rzeszy niemieckiej dr. Józefa Goebbelsa.

Celem przyjazdu min. Goebbelsa do Warszawy jest wygłoszenie odczytu na temat aktualnych zagadnień Trzeciej Rzeszy.

Zakończenie obrad elektryków polskich.

Kraków, 3. 6. W ostatnim dniu walnego zgromadzenia elektryków polskich w Krakowie, odbyły się prace sekcji ogólnoelektryfikacyjnej. W godzinach popołudniowych uczestnicy zjazdu wyjechali do Wieliczki na zwiedzenie salin, wieczorem odbyło się posiedzenie dla załatwienia spraw formalnych, na którym po zatwierdzeniu przepisów i norm elektrotechnicznych, dokonano wyboru prezydium i członków zarządu Stow. Elektryków Pol. Prezesem wybrany został prof. J. Obrębski, dyr. dozoru kotłów w Katowicach, pierwszym wiceprez. b. min. inż. Alfons Kuehn, drugim wiceprez. prof. Tadeusz Czaplicki. Na tem obrady zakończono.

Uchwały Walnego Zjazdu Harcerstwa Polskiego.

Odbył się w Wilnie Walny Zjazd Harcerstwa Polskiego pod przewodnictwem wojewody Dra Grażyńskiego, z udziałem ministra WR. i OP. Jędrzejewicza i wiceministra ks. Żongolowicza. Zjazd uchwalił następujące jednomyślnie powzięte uchwały w związku ze zmianą statutu:

- 1) Rada Naczelna uchwalając nowe brzmienie statutu działała w granicach udzielonych jej kompetencji.
- 2) Projekt statutu Z. H. P. nie narusza podstaw ideologii harcerskiej, opartej na służbie Bogu, Polsce i bliżnim.
- 3) Wychowanie młodzieży harcerskiej opiera się na zasadach nauki Chrystusa.

—oo—

Kraków — góry Atlasu.

Polska wyprawa górska do Marokka.

W dniu dzisiejszym wyjeżdża z Krakowa wyprawa w góry Atlasu w Marokku. Wyprawę zorganizowała sekcja turystyczna Pol. Tow. Tatrzańskiego: w podróż wybierają się znani taternicy z Krakowa, Warszawy, Poznania i Zakopanego, a to: B. Chwaściński, dr. J. Dorawski, J. Golcz, dr. L. Górski, mgr. St. Groński, inż. Kiepiński, Z. Kerosadłowicz, dr. K. Piotrowski, J. Szczepański i J. Wojnicz.

Celem obecnej wyprawy jest zbadanie i zwiedzenie centralnego Atlasu Marrakeszu; wo dług opracowanych planów uczestnicy wyprawy zwiedzą najpierw masyw Džebel Tubkal, najwyższej góry Atlasu — 4.225 m., masyw Ounkrime i Lékumt, następnie masyw Aulime, a wreszcie najmniej znany masyw Ait Mogoun. Wszystkie te góry posiadają szereg szczytów niewidzianych jeszcze przez człowieka.

Wyprawa znajduje się pod protektorem wicemin. inż. A. Bobkowskiego, a Państw. Urząd Wych. Fizycznego przyczynił się do jej sfinansowania. Wyprawę doprowadził do skutku komitet, na którego czele stoi jako przewodniczący honorowy prof. Walery Goetel.

Zawieszenie w urzędowaniu dyrektora gimnazjum we Lwowie.

„Kurjer Lwowski” donosi, że dyrektor gimnazjum VI we Lwowie, Artur Kopacz, należący do czwartej brygady, zawieszony został 30 maja w urzędowaniu. Zawieszenie to związane jest z rewizjami, jakie przeprowadzili niedawno w tem gimnazjum wizytatorzy kuratorium lwowskiego pp. Jus i Weryński. Dyr. Kopacz, pozostając na stanowisku kierownika kursów maturalnych Zw. Legionistów, nie przekazywał właściwej kasie wpływów wpisowych, nie wypłacał pensji nauczycielom i w ten sposób zawisł znak zapytania nad sumą 5.000 zł. Ponadto są jakieś niedokładności w kasie gimnazjalnego Czerw. Krzyża. „Kurjer Lwowski” do daje, że dyr. Kopacz nie po raz pierwszy wchodzi w nieporozumienie z kasami publicznymi, gdyż głośną była swego czasu sprawa jego na stanowisku kierownika semin. żeńskiego w jednym z miast Królestwa. P. Kopacza, aranżera różnych obchodów i akademii, popierała pewna posłanka lwowska.

Mussolini, Hitler, Greta Garbo... radnymi w Rzeszowie.

„Wiek Nowy” przynosi następujące „curiosum” wybory z Rzeszowa: W jednym z obwodów wśród kartek wyborczych w czasie obliczania wyniku wyborów znaleziono kartkę z następującymi nazwiskami: 1) Benito Mussolini, 2) Adolf Hitler, 3) Dolfuss, 4) Greta Garbo.

TABLICA KU CZCI ŻEROMSKIEGO W STOLICY.

Warszawa, 3 czerwca (PAT). Dziś o godz. 11 nastąpiło uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Stef. Żeromskiego, wmurowanej w gmach Domu Ludowego im. Stefana Okrzei, przy ul. Ogrodowej 30/41.

Sport.

Wisła — F. C. Preussen 1:1 (1:0).

Pierwsza połowa tego spotkania ciekawa i stojąca na poziomie ligowym. Przeważała w niej Wisła, w której grało tylko graczy ligowych (reszta pojechała do Siedlec). Prowadzenie dla Wisły zdobywa już w 2 minucie Jędrzejczyk.

Po przerwie goście z niemieckiego Śląska przychodzą coraz częściej do głosu, zwłaszcza że Wisła puchnie, i wyrównują w 25 minucie, nie bez winy bramkarza Wisły Seythubera. W ostatniej minucie Wisła przestrelili karnego (Lubowiecki). — Rogoń 3:1 dla Wisły. Publiczności nie wiele.

Porażki krakowskich ligowców.

Ub. niedziela była dniem klęsk piłkarstwa krakowskiego. Tylko Wisła wygrała w Siedl-

Zjazd Ziedn. Chrześ.-Społ. na Małopolskę Wschodnią.

Lwów, 3 czerwca (Tel. wł.). Dziś odbył się tutaj zjazd Zjednoczenia Chrześcijańsko-Spół. na Małopolskę Wschodnią, w którym wzięli udział także przedstawiciele t. zw. Chrześ. Demokracji Małopolski Wschodniej (ks. pos. Szydelski, sen. Thullie i Makarewicz). Ogółem w zjeździe wzięło udział 172 delegatów, którzy przybyli z około 40 miejscowości. Organizacja posiada obecnie swe kolo, lub też mężów zastępowania w przeszło 100 miejscowościach Małopolski Wschodniej przyczem połowa z tego powstała w ciągu miesięcy kwietnia i maja. Zjazd zajął poseł prof. Bryła, przewodniczył prezes Tysza z Warszawy. Referaty wygłosili ks. pos. Szydelski i p. Kwiatkowski. Wybrano zarząd w składzie: p. Kwiatkowski, pos. prof. Bryła, pos. ks. Szydelski. W zjeździe brali udział i Rusini, których pewna część należy do organizacji.

W meczu ze Strzelcem 3:0. Cracovia natomiast uległa w Warszawie Polonii 2:1. Przegrała również w Katowicach mecz z Ruchem Garbarnia 7:4. W Krakowie Podgórze uległo Warszawianom 3:2 (1:0).

Inne wyniki ligowe przedstawiają się następująco: W Łodzi Warta pokonała ŁKS 2:0. We Lwowie Pogoń wygrała z Legią 1:0.

WŁOCHY I CZECHOSŁOWACJA FINALISTAMI.

Piłkarskie mistrzostwa świata dobiegają końca. Odbyły się półfinały, w których Czechosłowacja pokonała Niemcy 3:1, a Włochy wygrały z Austrią 1:0.

W finale spotkają się Włochy i Czechosłowacja.

W BIEGU ULICZNYM dokola plant, na trasie około 3 i pół km., o nagrodę Kurjera, zwyciężył ślązak Orłowski w czasie 11 min. 52.2 sek., przed Fiatką.

ADMIRA wiedeńska grała z reprezentacją Śląska (drugi garnitur) pokonując ją 3:3 (2:1).

W PIERWSZYM DNIU MIĘDZYNARODOWYCH ZAWODÓW KONNYCH w Warszawie triumfowali jeźdźcy polscy. W konkursie otwarcia w serii I. zwyciężył Polak por. Gutowski, w serii II. kpt. Ruciński, a dopiero w serii III. Niemiec Holst.

—oo—

Ks. kard. Bertram przeciw pogaństwu.

Berlin, 3. 6. „Katholisches Kirchenblatt” publikuje list pasterski kard. Bertrama, biskupa wrocławskiego, zawierający bardzo ostrą krytykę „niemieckiego ruchu wyznaniowego”. Kard. Bertram występuje szczególnie przeciwko teorii uzależniającym wyznanie od rasy. Ks. kardynał pisze m. in.: Walka, którą prowadzić musimy, skierowana jest przeciwko nowemu pogaństwu, a potępiając to pogaństwo zauważa, iż zdanie: „Rzekł głupi w sercu swoim: nie mam Boga” — odnieść należy nie tylko do zwolenników bezbożnictwa w Rosji, ale również do nowoczesnych wrogów Boga w Niemczech.

—oo—

Z pobytu ks. prym. Hlonda w Paryżu.

Paryż, 3. 6. (PAT). Ks. prym. kard. Hlond w towarzystwie sekretarza ks. Wojciechowskiego udał się do Saint Chapelle, gdzie zwiedził wystawę „Męka Pańska w sztuce francuskiej”. Imieniem ministra oświaty przyjął kard. Hlonda dyr. muzeum Verne w towarzystwie członków instytutu Michona i Jamata, korespondentów Louvru i in. osobistości.

—oo—

EMIGRANCY NA MSZY ŚW. ODPRĄŻENI PRZEZ KS. KARDYNAŁA.

Paryż, 3. 6. (PAT). Dziś rano ks. prymas Hlond odprawił w bazylice Serca Jezusowego na Montmartre uroczystą Mszę św. na której byli obecni: ambasador Chłapowski, szereg wybitnych osobistości z kolonii polskiej we Francji oraz liczne rzesze emigrantów.

—oo—

ZNIWO ŚMIERCI WSKUTEK UPALÓW.

Waszyngton 3 czerwca (PAT). Fala panujących tu upalów w ciągu ostatnich 3 dni spowodowała około 30 wypadków śmierci. Donoszą o szweleniu się ciągle zaraz, wywołanych suszą.

—oo—

PRZED UZNANIEM SOWIETÓW PRZEZ M. ENTENTĘ.

Paryż, 3 czerwca (PAT). „Oeuvre” twierdzi, że w poniedziałek, dnia 4. b. m., państwa Małej Ententy zapowiedzą uznanie Sowie-
tów.

—oo—

BURZA ZATOPIŁA 200 STATKÓW RYBACKICH.

Seul, 3. 6. Koreał. PAT. Szalejąca burza na zachodnich wybrzeżach Korei zatopiła około 200 statków rybackich. Na wybrzeżu wyłowiono zwłoki 50 ofiar. Sądzą jednak, że zginęło znacznie więcej ludzi.

Co słychać w Krakowie.

Poniedziałek 4: Franciszka Carac, Kwiryna m. Wschód słońca 3.19, zachód 19.49. Długość dnia 15 godzin i 42 min.
Wtorek 5: Bonifacego b., Walerji i Dorotensza. Wschód słońca 3.18, zachód 19.50. Długość dnia 15 godzin i 43 min.

OBRONCY Z URZĘDU MORDERCÓW Z UL. POTOCKIEGO. Ponieważ żaden z adwokatów nie chciał się podjąć obrony bandytów z ul. Potockiego, sąd wyznaczył obrońców z urzędu, a to: dr. Augustynka, dr. Jana Pardla i dr. Stuhla, adwokatów z Krakowa. Rozprawa przeciw Bobrzeckiemu, Dońcowi i Schenkirzkowi odbędzie się w połowie czerwca przed sądem przysięgłych. Czerwowa kadencja sądu przysięgłych rozpoczyna się z dniem dzisiejszym rozprawa przeciw Minie Reiter i tow. oskarżonym o komunizm. Dnia 6 i 7 odbędą się trzy rozprawy o komunizm, w dniach 12—15 bm. stanie przed sądem dr. Maurycy Pufoles (komunizm), a 18 bm. rozpocznie się proces przeciw mordercom z ul. Potockiego.

4-LETNI PODRZUTEK. Na ul. Miodowej pozostawiła jakąś kobieta chłopca lat około 4 lata, poczem zbiegła. Dziecko oddano do Miejskiego Złotka, zaś za matką prowadzi się poszukiwania.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Sulowski”.
Wtorek 5 czerwca „Firma”. (Gość. wystąpi M. Modzelewska i St. Jaracz.
Środa 6 czerwca „Firma”. Gość. wystąpi M. Modzelewska i St. Jaracz.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: A. L. 14 zatonała.
ŚWIT: Nad przepaścią (Przygody podróżników).
APOLLO: „Miłość w Szanghaju”.
SZTUKA: I. „Baroud”, II. „Czeluskin”.
SŁONKO: Burza o brzasku.
UCIECHA: Przyjaciele i kochankowie.
PROMIEN: „Każdemu wolno kochać”.
ADRIA: Biała lilja.
BAGATELA: Bobaterska Dwójka.
ATLANTIC: Klub Gentlemanów (Clive Brook) i Kon i Kelly w tarapatach.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA (4—7 bm.): „Pięć Gigolo”.

STEFAN JARACZ i MARJA MODZELEWSKA W KRAKOWIE. Jutro we wtorek rozpoczyna w teatrze im. J. Słowackiego gościnne występy zespół warsz. Teatru „Nowa Komedja”. Odegrana będzie głośna komedja M. Hemara pt. „Firma”, w której wystąpią w rolach głównych znakomici artyści Stefan Jaracz i Marja Modzelewska.

Z Walnego Zebrania Zrzeszeń Urzędniczych.

Dnia 27 maja odbyło się Walne Zebranie Zw. Zrzeszeń Urzędniczych Woj. Krak. w obecności upoważnionych delegatów, w lokalu Zw. Kolejowców.

Przewodniczący dr. Krajewski otworzył zebranie witając delegatów. poczem poświęcił od powiedni ustęp tym, którzy odeszli na zawsze, a to śp. radcy sądowemu dr. Rożańskiemu, dyr. R. Szpilnińskiemu, oraz inż. J. Bobilewiczowi których zasłużona dla Związku pamięć uczcił obecni przez powstanie.

Następnie dyr. Górka przedstawił obszernie sprawozdanie z zabiegów Związku Zrzeszeń o koło zabiegów Związku Zrzeszeń azwen. eP koło obrony najżywońszych spraw urzęd ników czynnych i emerytów, oraz wdów i sierót a to tak na terenie Centrali Warszawskiej, jak u Rządu i Sejmu.

Inż. Stelki przedstawił sprawozdania kaso we, które na wniosek komisji rewizyjnej przy jeli zebrani do wiadomości, uchwalając nastę pującemu Zarządowi absolutorjum. Po prze-

Dziś i codziennie

„WANDA”

w teatrze świetlnym

Największa sensacja ekranów całego świata!

Film, o którym mówi się na obu półkulach.

A. L. 14 ZATONAŁA

Madge Evans, Robert Montgomery, Walter Huston.

Niebawale sceny walki na morzu, torpedy rozrywają krą żowniki. Wstrząsające sceny w łodzi podwodnej. — Film ten dzięki wspaniałej grze wykonaw ców genialnej akcji stanowi elou tegorocznej prod. film. Ponadto w programie najnowszy tygodnik Foxa. — Początek seansów w dniu powszednim o g. 5, 7 i 9.10 w niedzielę i święta o g. 3 pop.

Uwaga: Dla uczestników zjazdu turystycznego ceny niższe za okazaniem biletu kolejowego.

„Dzień spółdzielczości” w Krakowie.

Wezoraj, w sali Domu Katolickiego przy ul. Straszewskiego w Krakowie odbyła się z okazji „Dnia spółdzielczości” akademja, poświęcona uczeniu zasług sp. dra Fr. Stef. czyka, twórcy spółdzielczości rolniczej w Pol sce. Nad podium przybranem zielenią i tęczow mi sztandarami spółdzielczymi, widniały portrety sp. Stefczyka, b. prezydenta Rzpłtej St. Wojciechowskiego i obecnego prezydenta Ign. Mościckiego. Na sali, oprócz przedstawi cieli władz i reprezentantów ruchu spółdziel czego, widać było wiele mundurów wojsko wych. P. Karol Kostka, dyrektor Patronatu Spółdzielni Rolniczych w Krakowie wygłosił referat o znaczeniu dnia spółdzielczości i o roz woju tego ruchu na ziemiach południowo-za chodniej Polski.

Z kolei p. St. Godecki, wizytator kuratorium szkolnego w Poznaniu mówił o wychowaniu spółdzielczym, zaś przedstawiciel spółdzielczo ści wojskowej przedstawił nadzwyczaj korzy stne wyniki, jakie osiągnęły organizacje spół dzielcze, tworzone w wojsku od r. 1922, na podstawie rozkazu M. S. Wojsk. Na terenie Krakowa istnieją obecnie 23 wojskowe spół dzielnie spożywców i 1 mieszkaniowa officer ska, zaś podoficerska jest w toku organizacji. Ogółem wojsko posiada 268 spółdzielni spożyw czych, funkcjonujących mimo kryzysu dobrze. Osiągnięte zyski obracają one na cele wycho wawcze, oświatowe i sportowe w wojsku.

Akademje uzupełniły produkcje wokalne p. Marji Pietkowskiej, artystki opery i muzycznej orkiestry 20 p. p.

Dziś na ekranie teatru świetlnego „UCIECHA” Starowiślna 16.

Sensacja! — Rewelacja! — Znakomity popularny autor — Znani świetni artyści — w rewelacyj nym filmie

PRZYJACIELE I KOCHANKOWIE

Lili Damita Adolf Menjou, Lawrence Olivier, Eryk Stroheim
w rolach głów nych dawno niewidziana Akcja filmu rozgrywa się w Paryżu, Londynie i Afryce W programie najnowszy tygodnik dźwiękowy Foxa

Dramat według powieści znanego autora francuskiego Maurycego DEKORRY „Stinks przemó w...”

Zawodnicy powietrzni wrócili szczęśliwie do Krakowa.

Na lotnisku w Rakowiecach odbył się wezo raj popołudniowy finał lotu okrężnego po Polsce południowo-zachodniej. Przy wielkiem zaintere sowaniu licznie zgromadzonej publiczności (przybyło 12.000 ludzi) nadlecieli kolejno za wodnicy, poczem odbyło się ich grupowanie na podstawie zdobytych punktów.

Pierwszy przybył inżynier Drzewiecki z Warszawy na RWD6. Następnie bracia Chalupnicy z Krakowa na RWD5. Na miejscu 3 i 4 ufnosowali się Witkowski i Orzechow ski (Łódź) na RWD5. Piąte miejsce zajął Onoszek z Warszawy (RWD5), szóste zaś Mar-

kowski ze Lwowa (RWD5). Ostatnie miejsca zajęli zawodnicy: ze Śląska, Wilna, Warszawy i Krakowa. Punktacja znana będzie w nocy. Pilot Kulpiński z Krakowa miał defekt w motorze i wylądował w Zabierzowie. Lotnik i maszyna wyszli z przygody cało. Mimo dość pochmurnej pogody, na lotnisku w Rakowiecach odbyły się ponadto interesują ce popisy lotnicze. Najpierw odbyło się efek towne lądowanie w kole przy zamkniętym ga zie. W czasie tej próby uszkodził samolot pilot Markowski ze Lwowa tak, że musiał się wyco fać z dalszych zawodów (uszkodzone podwo zie). Następnie zawodnicy ruszyli do wyścigu w czworoboku: lotnisko, Kopiec Krakusa, Ko piec Wandy, Kopiec Kościuszki. Wyścigu nie punktowano i nie ustalano pierwszego miejsca. Nastąpiły potem popisy akrobatyczne trójk i myśliwskiej 2 p. lotn., dalej start balonu „Mo ścię”, oraz próby z szybowcami. Wieczorem, po popisach, publiczność syta wrażeń, wróciła autobusami do miasta.

Uroczyste zebranie T. N. S. W.

W związku ze stuleciem „Pana Tadeusza” krakowskie koło TNSW. odbyło onegaj uro czyste zebranie którego głównym punktem był referat prof. Uniw. dra Stanisława Pigonia pt.

„Słońce nad Soplicowem”. Wykład utrzymany na wysokim poziomie wzbudził wielkie zain terosowanie. Zwrócił uwagę fakt, że przez członków odnowionego koła liczącego obecnie przeszło 100 członków, w zebraniu wzięli udział także liczni kandydaci z ogromnem zaintere sowaniem śledząc znakomite wywody mówcy. Po akademji rozwinęła się dyskusja, która stwierdziła rewelacyjny fakt, iż szumnie zapo wiadane t. zw. „sejmowe” wydanie „Pana Ta deusza” pojawi się zaledwie w ilości 6.000 egz. w cenie po 6 złotych, co czyni je niedostępnem dla szerszych warstw społeczeństwa.

W posiedzeniu gospodarzem przewodniczą cy podał do wiadomości że Koło TNSW. dotąd nie zdołało odzyskać swego inwentarza i fun duszu z rąk poprzedniego zarządu. Największe zaniepokojenie wywołała sprawa funduszu po śmierci, którego wydatki zarząd poprzed ni odnawia rzekomo ze względów formalnych. Wielkie zainteresowanie i uchwały wywołały pewne bolączki szkolne, jak przedewszystkiem sprawa wygórowanych opłat i mundurów. W sprawach tych zarząd podejmie niezwłocznie interwencję u władz w porozumieniu ze zwią zkiem komitetów rodzicielskich.

Formularze Ubezpieczalni Społecz.

Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie komunikuje iż: Wypełnianie wszelkich for mularzy dla Ubezpieczalni winno być doko nywane przez pracodawców dokładnie i we wszystkich rubrykach przy zwróceniu spe cjalnej uwagi na wypełnienie zgłoszenia o wstąpieniu do pracy w rubryce: „zgłoszony do ubezpieczenia pracował poprzednio”.

Oddanie do Ubezpieczalni niedokładnie wypełnionych formularzy narazi pracodaw cę na nieprzyjęcie tychże przez Ubezpie czalnię, co w konsekwencji pociągnąć mo że dla odnośnego pracodawcy ustawowe ry gory karne.

Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie, prosi również pracodawców, aby na wszyst kich pismach wnoszonych do Ubezpieczal ni, wzgl. na czekach PKO. przy wnoszeniu opłat, podawali właściwie swe konto, ubez pieczonych, zaś by przytaczali nadany im przez Ubezpieczalnię numer nowych legity macyj.

Nowa sanacyjna organizacja akademików.

„Gazeta Polska” donosi o zwołaniu pew nego kongresu (!) „Korpusu Lechitów” w War szawie na niedzielę 3 bm. Kongres ma trwać 3 dni, a jego zadaniem jest „powołać do ży cia — czytamy w organie sanacji — tę orga nizację.

Jeszcze więc jedna powstaje organizacja młodzieży akademickiej. Organizuje ją p. Ewert. Charakterystycznym jest, że się zwo łuje „kongres” organizacji, która dopiero ma być „powołana do życia”.

Od wtorku dnia 29 z. m. w kinoteatrze „Apollo”

Film o wzruszającej i głębokiej miłości — Dramat, oparty na ostatnich autentycznych wyda rzeniach na Dalekim Wschodzie, które wstrząsnęły światem.

Miłość w SZANGHAJU

przygody oficera amerykańskiej marynarki, zaplątanego w wir rewolucji komunistycznej w Chinach. — Barykady na ulicach Szanghaju. — W szponach chińskiej czerwczycy. — Walki powstańców z cudzoziemcami. — Miłość przesłanicy miljonarki do zdegradowanego marynarza w ogniu najkrwawszych walk. — Zaułki wielkiego portu Wschodu. — Zakazana dzielnica. — Na pokładzie potężnego kontropepowca. — Bitwa na morzu. — Rewelacyjne zdjęcia. — Doskonała gra aktorów. — Zdumiewająca emocje. — Porywająca skala napięcia. W główne role cza rująca urodzicielka Fay Wray oraz bohater ski junacki Spencer Tracy Reżyserował JOHN BLYSTONE. — Arcydzieło to, to barwny, aktualny reportaż i sensacyjny dramat zara zem. — Oto prawdziwa dusza Wschodu. Prymitywnie piękno. Tajemniczy świat. Nieznane tło Wielki konkurs filmowy Redakcji Przeglądu Filmowego, Teatralnego Radiowego. — Uwaga dla PP. Urzędników, Wojskowych i Akademików, za okazaniem legitymacji zniżki z III miejsc na I miejsca, z II miejsc na fotele.

Kino Świt

Od środy 30 maja 1934 r.

Kino Świt

Coś dla ludzi żądnych przygód i wrażeń... — Film jakiego dawno nie było... — Szczyt artyzmu i techniki...

NAD PRZEPAŚCIĄ (Przygody podróżników)

W głównych rolach: William Desmond Evelin Knapp Akcja tego obrazu rozgrywa się: w dzikiej, niebezpiecznej dżungli... na lądzie w powietrzu, na morzu... — Napięcie! — Sensacja! — Emocja! — Film który przewyższa grane swego czasu obrazy jak: „MARADU” i wszystkie „TARZANY” „ZUNGU” — Film wrażeń... film, który wszystkich zadziwi... — Film o scenach mro zących krew w żyłach... Rzecz dzieje się w Azji... Afryce i Ameryce...

Trzy wyświetlenia w dniu powszednim o godz. 5, 7, i 9 wieczór. a w niedzielę i święta także o g. 3 popoł. — Zniżki dla P. Akad. (za legi.) i uczn. szkół średn. (w mundur kach) przy kasie. Ceny miejsc od 45 groszy. Zniżki i legitymacje ważne.

Katastrofa kolejowa w Niemczech.

Berlin 3 VI. Na stacji Stolberg w Nadrenji wydarzyła się wczoraj wieczór nowa katastrofa kolejowa. Wjeżdżający pociąg osobowy wjechał na pociąg towarowy, przy czym kilkanaście wozów osobowych i towarowych uległo zniszczeniu. Liczba ofiar nie jest jeszcze znana. Według oficjalnego komunikatu 7 po-
dróżnych odniosło rany. Straty materialne są bardzo duże.

TERMINY PODRÓŻY MIN. BARTHOU DO BIAŁOGRODU I BUKARESZTU.

Paryż, 3 czerwca. (PAT). Agencja Havasa donosi: Minister Barthou uda się z oficjalną wizytą w dniu 20 czerwca do Bukaresztu, a następnie dnia 23 czerwca do Białogrodu. W obu stolicach pobyt ministra Barthou potrwa trzy dni podróży, a będzie rewizytą za wizytę ministra Titulescu i min. Jewticia w Paryżu.

Wizyta ministra Jewticia w Paryżu ustatkowana została na 11 lub 12 czerwca.

Powrót Barthou do Paryża z wizyty w obu stolicach nastąpi 28 bm.

IRLANDJA ZA ROK BEZ SENATU.

Dublin 3 czerwca. (PAT). Senat odrzucił 33 głosami przeciwko 15 uchwalony przez izbę projekt ustawy o zniesieniu senatu w wolnym państwie Irlandzkim. Pomimo tego projekt ustawy wejdzie automatycznie w życie po upływie 1 roku.

PROCES O WIELKIE NADUŻYCIA W KIJOWIE.

Moskwa 3 czerwca. (PAT). W odbywającym się obecnie w Kijowie procesie 29 oskarżonych o wielkie nadużycia w taniejszych państwowych instytucjach handlowych i gospodarczych zasiadło na ławie oskarżonych 13 wybitnych miejscowych komunistów. Dziś przewodzący wy zaskarżonego. Wyrok oczekiwany jest jutro.

LUDZIE I ZWIERZĘTA PADAJĄ Z UPALÓW

Londyn 3 czerwca. Według doniesień z Bombaju południowo-wschodnie wybrzeże Indji na wędzone zostało katastrofalną falą upalów, które pociągają z sobą liczne ofiary. W mieście Ellore, gdzie notowano wczoraj w cieniu 47 stopni C, zmarło na ulicy 8 osób wskutek udaru słonecznego. W Masulipatan pada na ulicach masami ptactwo i zwierzęta. Liczne są także ofiary w ludziach.

25.000 DOLARÓW ZA GŁOWĘ DILLINGERA.

Waszyngton 2. 6. Senat aprobował ustawę, przewidującą 25.000 dolarów na nagrodę za ujęcie bandy Dillingera.

TRZĘSIENIE ZIEMI W BENGALJI.

Londyn, 3 czerwca. Miasto Muzaffarpur położone w północno-bengalskiej prowincji Patna nawiedzone zostało nowym trzęsieniem ziemi, które wyrządziło wielkie zniszczenie. Wielka ilość domów została zniszczona. Ludność w panice opuściła miasto i w ten sposób uniknęła niebezpieczeństwa. Po trzęsieniu ziemi nawiedził miasto katastrofalny huragan, który dopełnił zniszczenia. Dotychczas ofiar w ludziach nie zanotowano.

Od Wydawnictwa

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

T. TRILBY.

45

„Kuleczka”

pani ministrowa III. republiki.

autoryzowany przekład z francuskiego Zofii Skolimowskiej.

Okrzyk zwycięstwa, wróg czuje się pewny siebie.

Dobrze to widzianem, i choćby mi pani zaręczyła nawet, że Dozia nie chciała ze mną jechać, nie mógłbym jej uwierzyć.

Z jednakim wciąż spokojem, — dziw co niebezpieczeństwo może z nas uczynić — mówię dalej:

— W obecnej chwili istotnie Dozia jest w ręku pana. Bardzo łatwo wytłumaczył pan małej Francuzce, że za parę lat czteryzna stanie się czczym słowem. Międzynarodowość, póki powszechny; to piękne marzenie ludzkości, które pozostaną zawsze jeno w sferze marzeń, póki będziemy mieć Niemców na tej ziemi. Ucieszył się pan gdy mu powiedziałam, że to nie Deniza zdradziła wasze plany i pomyślał pan sobie: „Jaka niedorzeczna ta pani de Serigny, dotychczas nie nie wiedziałam a ona mi objaśnia. Lecz widzi pan rozmyslna jest ta głupota i powinna właśnie zdradzić panu mąą siłę.

— Siłę pani? naprawdę, nie rozumiem.

Bezczelny śmiech towarzyszy jego słowom, jakby byłaby ona wypieliznować tę twarz!

— Zrozumie pan zaraz: jestem na wszystko gotowa, słyszy pan na wszystkie, byle nie dopuścić do wyjazdu Denizy z panem.

— Może pani przeszkodzi dzisiaj temu wyjazdowi, można Denizę zamknąć, więzić, ustrzec. Lecz rodzice nie mają prawa więzić dzieci, więc jutro, czy za miesiąc odzyskam Denizę, ręce pani za to.

— Ja zaś ręce panu, że nigdy nie będzie pan mężem Dozi.

— W jaki sposób przeszkodzi pani naszemu związkowi?

— Powiem panu zaraz. Musi pan przede wszystkim wiedzieć, że Dozia nie jest zamkniętą, ani też pod strażą i mogła po południu u Maddy rozmawiać całkiem swobodnie z siostrą pana, która jej powtarzała ostatnie polecenia pańskie: Auto ambasady ma przyjechać dziś wieczorem po nią, wagon ambasady jest zarezerwowany a paszport gotowy, widzi pan, że Francja ma dobrą policję.

Jakkolwiek baron jest opanowany, nie może ukryć wściekłości. Kuleczka prowadzi walkę i mam wrażenie, że ją wygra.

— A teraz, skoro pan sobie tego życzy, powiem panu w jaki sposób przeszkodzi temu małżeństwu. Spójrzmy spokojnie na sprawę. Proszę wspomnieć przeszłość, nad

którą się nie chcę rozwodzić. Wie pan jak wiele rzeczy nas dzieli, wystarczy parę nazw: Marna, jedyne wasze zwycięstwo, którego nie umieliście wyzyskać. Potem nastąpiło Verdun, oraz druga Marna, tak silna, potężna, że po paru miesiącach naszej ofensywy, musieliście się poddać. Uśmialiśmy was, nie puściliśmy naszych żołnierzy, którzy, oni z kolei, chcieli wtargnąć do waszego kraju. Tak, panie, zlitowaliśmy się nad zwyciężonym wrogiem. Nie spuszcza pan głowy, myśli pan że przed 1914-ym był rok 1870. Sedan, zajęcie przez was Paryża. Jesteśmy więc skwitowani. Nie panie, gdy pomijając zwycięstwa i klęski, pozostają zawsze nasi starszokwie, uwiecznieni, zamordowani, nasze wsie spalone, domy zabowane. Pozostaje podstępna, kłecia walka, jaką przeciw nam prowadzicie, odkąd stan wojenny ustał, odwet, do którego się gotujecie, nie śmie pan zaprzeczyć. A więc wszystko nas dzieli, czy pan wreszcie rozumie?

— Nie, pani. Niemce — skoro już pani czyni mi ten zaszczyt przypomnienia mi, że należy do narodu największego w świecie, — Niemce nie będzie nigdy zwyciężony, a jeśli dozna porażki, nie upadła na duchu, jak to pani słusznie zauważyła, gotuje się do odwetu. Dzisiaj zwyciężyła pani, jutro nadejdzie mój odwet. Dozia polaczy się ze mną, jestem tego pewny.

— Rzeczywiście, boję się, przyznaje, —

śmieję się pan z mej szczerości, — że Dozia będzie chciała polaczyć się z panem. Lecz, przykro mi to powiedzieć, chcę raz na zawsze skończyć teraz z panem a skoro nie ma widoków na polubowne załatwienie sprawy, zdradzę panu projekt który powzięłam przewidując pańską odmowę.

— A zatem słucham pani.

— Gdyby nie brak czasu, panie baronie von Klupp, starałabym się odkryć co właściwie porabia pan we Francji i czy naprawdę jesteście pan attaché, zajmującym się jedynie sprawami ambasady.

— Czy nie jestem szpiegiem, chce pani powiedzieć?

— Pozwól pan przypomnieć sobie, że kraj pański zawsze ich nam nasyłał, naturalnie więc, że o tem pamiętamy, lecz powtarzam, muszę działać szybko i nie miałam czasu zebrać potrzebnych dowodów, pozostaje mi zatem tylko jedna droga.

Baron Klupp, pewien swego, z pogardą dla kobiety, jak sądzi, mało inteligentnej, zapytuje mnie:

— Jakaż to, zechce mi pani objaśnić.

— Tak zechcę.

Wy dobywam z kieszeni mały browning i pokazuję go:

Wstaje nagle i przestaje żartować, kobiety bywają niebezpieczne. Podnoszę się równocześnie, opieram o drzwi i mówię:

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kinoteatr

dźwiękowy

„SŁONKO” ul. Lubicz 15.

Po wprowadzeniu aparatu dźwiękowego najnowszej konstrukcji „PHILIPSA”, oddającego subtelnie tony i mowę. Kinoteatr dźwiękowy „Słonko” od 2 czerwca wyświetla wspaniały film

Burza o brzasku

przedst. epokowego znaczenia zamach na arc. Ferdynanda i jego żonę dokonany w czerwcu 20 lat temu. Kłóty wywołał wojnę światową. Reżyser nasz rodak Ryszard Bolesławski W rolach głównych Roy Francis Nils Asther.

Początek o g. 5, 7, 9, w niedziel. o 3-iej. Zniżki dla PP. Wojskowych, Urzędników, Akademików.

Echa wyborecze.

Wybory radnych w Zabnie.

Z Zabna piszą nam:

Wybory do rady miejskiej w Zabnie w dniu 27 maja potoczyły się ułartym torem. Najpierw z inicjatywy starosty zabiegano o wystawienie listy kompromisowej. Leżało to w interesie sanacji, która na tutejszym terenie liczy „aż 31 członków”. Nie mniej apetyty co do mandatów posiadają nieproporcjonalnie duże, bo wszyscy członkowie sanacji ubiegali się o mandaty. Białko tylko wyborców. Po zerwaniu rokowań kompromisowych o wspólną listę, pozostało im dla dopięcia swych zamysłów tylko jedno wyjście. Osiągnęli go zwykłym w takim wypadku metodami. Mając bowiem w swem ręku cały aparat wyborczy, poszli po linii najmniejszego oporu. Prosto unieważnili listę kartonową z księdzem proboszczem na czele, skupiając przy sobie około 75 proc. ogóln. wyborców. — Triumf więc był wielki: bez wyszczału pokonano bezbronego wroga. Zwykła większość komisji wyborczej zdecydowała o unieważnieniu listy, nie dopuszczając szerokiej sier wyborców do niecelowego wypowiedzenia swej woli w drodze głosowania. Na placu wyhorezowanego, pozostała jedyna lista sanacji, która osiągnęła pełne zwycięstwo, wśród humorystycznych epizodów, tarć, ambicji poszczególnych matadorów. W ten sposób Zabno guszące w swych murach 34 członków BBWR, potrafiło wprowadzić do Rady miejskiej wszystkich swych członków, z czterema żydami dla okrasy, katolicka jednak grupa mieszkalców pozostała bez przedstawiciela w magistracie i wie dobrze, komu to zawdzięcza.

Rada miejska Zakopanego bez... górali.

Skończyły się wybory do Rad miejskich, które wywołały wiele rozgorączkowania i niepokoju wśród społeczeństwa. Chce tutaj tylko zwrócić uwagę na sytuację, w jakiej znalazło się Zakopane po nowodokonanych wyborach. Nie wchodzi tu w sferę takiej lub innej partji, abstrahując od tego czy ta lub owa partja ma słuszość a tylko z zupełnie obiektywnego stanowiska, pragnę dorzucić parę uwag.

Do nowo ukończonej Rady miejskiej w Zakopanem nie wszedł ani jeden góral, a to z powodu — jak orzekła komisja, — że żaden góral nie umie pisać i czytać po polsku. Dziwne to są motywy, gdyż góral był dotąd uważany za najinteligentniejszego chłopca w Polsce. Chwalilo się jego bystrością umysłu, szybkością orientacji i t. d. Gdzie się to wszystko w jednym dniu podziło.

Jeszcze nie dziwiłbym się, gdyby to powiedziało za czasów S. p. Chłubińskiego, który odkrywał dzikich górali nie widzących nigdy

szkoly. Jedyńa sama natura i groźne turnie nieczyli ich żyć. Ale od tego czasu dużo ułmęło wody w bystrzańskim potoku i w Zakopanem założono szkoły, aby dać możność napisu zdolności góralskiej. Z biednej wioszczyny zakopiańskiej rozwinęła się potężna stolica zimowych sportów, kwitnie i nabiera z raczej chęci nabrąć manier wielkowiejskich. Szkoła powszechna poczerpniała już stojąc tyle lat, druga na zasięg miastowy buduje się — a nie ma górala inteligentnego, któryby mógł raję w Radzie miejskiej swego rodowitego miasta?

Co gorsza jednak, oto listę na której czele stał ks. dziekan J. Tuholak skreślono. Dlaczego? Chyba nikt nie przypuści, aby pisać nie umiał. Przecież to człowiek, który żył się z Zakopanem, nie jest dzisiejszym, wie dobrze, jakie ma potrzeby i niedomagania Zakopane. Pragnie, aby w niem było dobrze. Zna psychikę czy to inteligenta czy prostego górala. Nie może Go nikt posądzić o nieznanie się w targi polityczne.

Ale niestety z bólem w sercu trzeba stwierdzić, że zapomnieliśmy o góralach, że są w Zakopanem gazdami i winni mieć w Radzie miejskiej swoich przedstawicieli. Zato żydzi mają swoich radnych. Żyd przecież musi być wszędzie, ale góral poco. Można śmiało rzec, że przeszły czasy, gdy się górala szacowało, jako specjalny typ trzeźwego Polaka. Dziś zamiast podchodzić na wyżyny, opada w dół w rolę jakiegoś pacholka żydowskiego, którego wodzą za nos, gdzie tylko potrzeba. Ale głosu żadnego nie ma.

W Zakopanem wyrosło nowe pokolenie nie górali, lecz ceprów różnego rodzaju.

W. Czuj-Smreczyński.

Od soboty dnia 26 z. m. w kinoteatrze „SZTUKA”

Wielki podwójny program! — Przełiczny romans o cudownej muzyce!

BAROUD

znakomite arcydzieło, które zyskało rozgłosny sukces! — Wspaniała wystawa! — Zachwycające tło! Realizował to świetnie chlubnie znany reżyser Rex Ingram twórca „4 jeźdźców Apokalipsy” i innych czołowych arcydzieł.

Majnowsza sensacja świata!

CZELUSKIN

Wyprawa prof. Ottona Szmidta z Leningradu w kierunku cieśniny Beringa na łamaczu lodów „Czeluskinie”. — Bohaterska epopeja odwagi ludzkiej! Straszne przeżycia rozbitków na krze lodowej! — Niezwykłe przygody sowieckiego łamacza lodów w strefach podbiegunowych. — Bezczesne głębie oceanów! — Pływające góry lodowe! Miliony ludzi z zapartym ichem oglądali ten fascynujący barwny reportaż.

UWAGA: Wielki konkurs Filmowy Redakcji Przeglądu Filmowego, Teatralnego i Radiowego. Blizsze szczegóły na ekranie! — Dla PP. Urzędników, Wojskowych, i Akademików za okazaniem legitymacji zniżki z III miejsce na I miejsce, z II miejsce na fotelu.

Film z powodu wielkiego powodzenia prolongowany na dwa dni.

Krajobraz, podróże, turystyka.

Rozkosze motocyklu.

Zakopane w maju.

Wezenna wiosna tegoroczna zachęca nas do uprawiania letnich sportów już od kilku tygodni. Gdy w roku ubiegłym o tej porze jeździło się jeszcze na nartach w wyższych położonych partjach górskich a o kajakach nikt nie myślał, bo zmarzłyby na wodzie. — teraz gra się od dawna w tenisa, pływa po Wiśle, urządza zawody na Dunaju i wyprawy graniczne.

Upośledzona pod względem dróg Polska spycha niestety na plan ostatni sport samochodowy. Ci nawet, którzy byli szczęśliwymi posiadaczami aut, poddawali przedewszystkiem czy później numery rejestracyjne, albo za bezcen pozbyli się ulubionych maszynek czyżto z powodu nadmiernych podatków, czy właśnie beznadziejnego stanu polskich szos. Nielekko na palcach można policzyć zapalonych automobilistów, którzy trzymają jeszcze swoje wozy, szanując je i używając „od święta”. Pozostali mało, zwinnie, mniej wymagające i tańsze motocykle.

Nie wszyscy zdają sobie sprawę z właściwej wartości i użyteczności tego szybkiego rumaka, który zwłaszcza jako solówka oddaje nieocenione usługi. Jazda motocyklem dostarcza nam tych samych emocyj i wrażeń co auto, a jest mniej luksusowa; maszynka, jest o wiele tańsza, lżejsza, praktyczniejsza. Auto wymaga szofera, motocykl obsługuje sam kierowca. Auto zużywa 12—18 litrów benzyny na sto kilometrów, motor z przyczepką 5—7, bez wózka 3—5. Podatek od motoru jest kilkanaście razy mniejszy niż od auta. Zużycie dwóch czy trzech opon i to dużo mniejszych, zamiast czterech automobilowych — też trzeba wziąć pod uwagę. Podczas gdy auto wymaga garażu, obzerne miejsce, wygodny, mały motorek zadowolony się byle dróżką, byle daszkiem, stanie sobie skromnie przy krawężniku, a na byle skrócie zawróci na miejscu, pełnony mocną dłońią właściciela.

Coż za radość, gdy taka mała zwinna maszynka ciągnie trzecią przesyłką po stromych serpentynach do Morskiego Oka czy na Obidowej, gdy silny motor w nikłym cieple warczy i buczy, aż go trzymać trzeba, gdy po najgorszych dziurach, glinie czy kamieniach płynie, jak mały okrętek, drwiąc sobie z bezdroży.

Jeśli chodzi o wybór maszyny, lepiej zawsze zdecydować się na większą i silniejszą, zwłaszcza jeśli chodzi o teren górski. Wprawdzie solówki o pojemn. cylindra 350 i 500 cm. ciągną po równinie doskonale a nawet na stromiznach dają sobie doskonale radę, — ale jazda we dwie osoby na siódmach nie jest przyjemna i mniej bezpieczna, nie mówiąc o prawdziwych torturach, jakie znosi na tymem siodełku ta druga ofiara dziurawej drogi. Siodełko to bowiem, umieszczona na tylnym kole, trzęsie bez miłosierdzia. Widzi się nieraz zapalone motocyklistki, towarzyszące w ten sposób kierowcy; aż żal patrzeć jak je wytrząsa twarde siodełko, jak je obryzguje kurz lub obryzguje błoto. Są to nieraz bohaterki wysiłki utrzymania się na posterunku, kończące się conaj-

mniej stłuczeniem „na kwaśne jabłko”. Jeździłam sama na takim siodełku zsozą do Morskiego na wiosnę, kiedy rozbita mrozami i roztopami droga była jednym szeregiem dziur. Zdawało mi się, że duszę ze mnie wytrzesie, ale sportowiec nie może narzekać, trzeba zaciąć zęby... i dojechać z honorem.

Niestety nie wygodnie i mało jedzie się w przyczepce, która niesie i kołysze jak todeczka na miękkich resorach. Ponieważ siodełko kierowcy jest też dobrze resorowane, obie osoby cieszą się wygodą. Z motocykli z przyczepką najczęściej używane i bezapelacyjnie najlepsze są Harleye, dowód choćby w tem, że ich wyłącznie używa wojsko, policja. Zwalaszcza modele 1.200 cm. o sile 16 koni, są maszynami znakomitemi i nie do zniszczenia, wytrzymale na najgorsze tarapaty, pokonujące bez wysiłku najwyższe góry, pewne i wygodne. Lepiej poświęcić paręset złotych więcej na naprawdę dobrą maszynę, niż kupić co bądź i potem dokładać ciągle na nowe części i remonty.

Ze wszystkich Nortonów, B. M. W. Rudgerów, Arielów, B. S. A., A. J. Sów, Motosacochów, Indianów i innych najlepiej we wszystkich krajach spisuje się Harley—Davidson.

Mamy zaszczyt posiadać tę pocztową maszynę od lat pięciu. Zrobiła około 50.000 kilometrów. Nietylko natyła się po najokropniejszych dziurach i bezdrożach, wożąc niejednokrotnie nie dwie, ale trzy i cztery osoby. — ale wozila nas po takich gliniastych wawozach, że koła oblepiały się mazią ziemną po same wachlarze, a motor dymił, wył, grzał się, — i nie ustawał. Nieraz było miejsce dla motoru a zabrakło dla przyczepki, która balansowała nad rowem. Nieraz starte „do imentu” gumy luzowały zupełnie na śliskiej szosie. Lat na niego ulewny deszcz i rozpryskiwały się z pod kół wody bajor wiosennych. Gonili po lodzie i śniegu i kamieniach, nosili nas po Polsce i zagranicę. A wciąż zawsze wierny, poczciwy, niewymagający, ulubiony jak przywiązany pies.

W jeździe motocyklem jest coś z prawdziwego sportu, bez wygód, bez rozpierania się w wygodnej linuzynie. Wiatr, deszcz czy upał, leją się na odkryte głowy motocyklistów. Nie straszne im „nawalenie kichy”, gdy godzinami trzeba babrać się po lokcie przy robieniu nad gumą. Nie straszny defekt, jeśli umiemy go naprawić. Gdy braknie benzyny w szczerem polu lub lesie, cztery mocne ręce pełnią lekką maszynkę do najbliższej wsi, gdzie spragniony rumak pije „mieszankę” ze smakiem. W hyle gaju, na byle łacie postój, wypoczynek, miejsce śniadania czy obiadu. W pierwszej napotkanej rzeczce mycie siebie i maszyny, skurzonej z dalekiej drogi. Niezależnym się jest od rozkładu jazdy, stacyj i czasu. Motocyklista jest wolny jak ptak w lesie i cały świat szeroki śmieje się do niego.

Więc gdy wyschną wiosenne szosy, gdy przyszyje mocno słońce, w właścicielach maszynek budzi się chęć do pedu w daleki kraj

i nim jeszcze siądzie na siodełku, gra mu już w uszach pieśń motoru, ulubiony akompaniament do przebiegających jak na taśmie filmowej, widoków.

Nie bójmy się złych dróg i trudów! Sport motocyklowy hartuje i krzepi, napędza entuzjazmem i radością. Nie pozbywajcie się sportowcy swoich maszynek, lecz przeciwnie nabywajcie je i zamieńcie raczej konną jazdę lub tenisa na rozkosze motocyklu.

Daje on bowiem jak i narty możność szybkiego pokonywania dużych przestrzeni i poznawania świata, który kryje w sobie tyle, tyle różnych cudów!

Maria Sandoz.

Kolejka w Tatrach

mosty i cudzoziemcy a „I. K. C.”

W Nrze 145 I. K. C. br. w zakończeniu artykułu, opiewającego rozkosze luksusowych hoteli i kolejki linowej na Zugspitze w Bawarii znajdujemy następujący ustęp: „... Zakopane i Tatry mogłyby być takim samym magnesem dla turystów zagranicznych, jak Garnisch-Pantenkirchen i Zugspitze, ale na to trzeba rozsądnej polityki turystycznej, konieczny jest

komfort nowoczesny dla podróżnych i schroniska po europejsku urządzone!”

Na tej samej stronie Kurjera w artykule o międzynarodowych zawodach kajakowych na Dunaju czytamy następujący opis wrażeń automobilowych z Pienin: „Most. I znowu napis: „Pojazdom mechanicznym ponad wagę 350 kg. przejazd wzbroniony”. Takie napisy znamy już na pamięć. Widzieliśmy je przed każdym mostem. To jeszcze nie wszystko. Przed każdym mostem przed Szczawnicą czytaliśmy i przed każdym mostem za Szczawnicą czytaliśmy bedziemy napis: „Pasażerowie autobusów wysiadać”. A przecież cudzoziemców jest sporo, właśnie choćby z racji międzynarodowych zawodów”.

Mimowoli nasuwa się pytanie: Co ma większe znaczenie dla turystów z zagranicy, kolejka na Kasprową i hotele w głębi Tatr, czy utrzymanie mostów w stanie odpowiednim do użytku? Ile mostów na Podhalu można by odbudować za cenę kolejki linowej?

Upór „kolejkowców” z I. K. C. jest istotnie zadziwiający!

**Taniej niż za cenę
BILETU II. KLASY
możemy podróżować
SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT”**

Nowe aparaty nurkowe

oddano ostatnio do użytku załozde angielskich łodzi podwodnych. Pozwalają one na przebywanie pod wodą przez dwie godziny. Aparat ten służy w stanie wydetym jako przyrząd do pływania. Angielska admiralacja przypuszcza, że wprowadzenie tych nowych aparatów zmniejszy ilość nieszczęśliwych wypadków w katastrofach łodzi podwodnych.

KS. WALENTY GADOWSKI.

4

Wspomnienia z Tatr.

(Gawęda biwakowa).

MALY SPÓR O MORSKIE OKO.

Raz wyszedłem sam z M. Oka na Rysy. Spotkałem tam gromadkę Bawarów i dwóch akademików z Budapesztu. Wdałem się z nimi w pogawędkę i zeszliśmy razem do Stawu Popradzkiego na obiad. Przy stole jeden z akademików robi uwagę: „Już teraz M. Oka przejdzie w nasze ręce. Zaprowadzimy tam europejskie stosunki”. (Właśnie sąd polubowny rozstrzygał sprawę państwowej przynależności M. Oka). Pomyślałem sobie, że ani ja, ani on, nie tu nie zaważymy, więc niema racji się sprzeczać — i zagałęm o czem innem. Za chwilę jednak mój medyk wraca ponownie do tego tematu i zapytuje, co ja o tem sądzę. Odpowiedziałem, że nam Polakom bardzo zależy na posiadaniu M. Oka. „Przecież to tylko 600 morgów kamieni” rzekł medyk.

„Dla was to proste kamienie, a dla nas reszta Ojczyzny polskiej. Jesteśmy w położeniu człowieka, którego ograbiono z wszystkiego, a następnie chce mu nawet zabrać bieliznę. Czyż nie będzie bronil jej do ostatniego? Bardzo ubolewam, że dla wzbogacenia obokrajowca (Prusaka Hohenlohego) wszczęliście ten spór. Dotąd Węgrzy cieszyli się u nas wielką sympatią. Świadczy o tem nietylko liczni ochotnicy polscy w r. 1848, ale i pieśń burszowska:

„Węgier, Polak, dwa bratanki.

I do korda — i do szklanki.”

(Przerwali mi okrzykiem: Brawo! Brawo!)

„Teraz może się to całkiem zmienić. Niema jeszcze u nas agitacji przeciw Węgom: czekamy na orzeczenie sądu. Wiem już jednak o dwóch stowarzyszeniach, których członkowie dali sobie słowo, że nie będą sprowadzali wina od Węgrów”.

„Toby było barbarzyństwo”, zawołał medyk.

„Jakie barbarzyństwo? Czyż za własne pieniądze nie wolno mi kupować tam, gdzie chcę?”

„Ależ my chętnie zrezygnujemy z M. Oka! Zatrzymajcie je sobie, a bądźmy nadal przyjaciółmi”.

„Najchętniej”, odpowiedziałem. I podaliśmy sobie dłonie.

Gdy medyk odszedł na chwilę, zapytałem jego towarzysza, czemu on tak nagle sąd swój zmienił. Odpowiedział: „Jest synem właściciela winnicy”.

Niebawem medyk ów ukończył chlubnie studia, ożenił się z córką właściciela Westerowa i urządził to urodzisko na skalę europejską. Był to dr. Michał Guhr († 1933), gorący odtąd przyjaciel Polaków. Na jego zaproszenie gościłem raz u niego z 12 uczniami. Zażądał od osoby tylko po 20 groszy dziennie, czyli tyle, ile musiał zapłacić za pranie pościeli. Odtąd omijałem rożnysłnie Westerów, bo nie miałem sposobności do zrewanżowania się, a nie chciałem wyzyskiwać przyjaciela. Dopiero w sierpniu r. 1918, nie mogąc z kilku towarzyszanami znaleźć noclegu w Kolbachu, ani w Szmekach, bo wszystkich zajęli oficerowie-inwalidzi i magnateria węgierska, rad nieraż już po 9-tej wieczór zgłosiłem się w Westerowie. Portier oświadczył, że niema miejsca. Dałem mu swój bilet, aby zaniósł właścicielowi użduwiska. Za chwilę przybiegł dr. Guhr, powitał nas serdecznie i zapewnił, że miejsce znaleźć się musi. Jakoż usunął kelnerki na strych, opróżnił jedną łazienkę, zainstalował nas, ugościł i zaprowiantował, co w czasie wojennym wiele znaczyło. A co chwilę przypominał naszą rozmowę na Rysach i przy Popradzkim Stawie. Cześć Jego pamięci!

SKARBY ZBOJNICIE W DOLINIE KESMA RSKIEJ.

Zwiedzając Baranie Rogi, przeszedłem z Horvayem z doliny 5-ciu Stawów węgierskich do doliny

1) Czości nazwali Westerów Tatrzańską Polanką.

stawów Kesmarskich. Wówczas była to nowość. W dolinie Dzikiej bawił mę Horvay opowiadaniem, że pewien mieszkaniec Kesmarku znalazł dokument, podający, w którym miejscu od strony Durnego są zakopane skarby zbójnicie. „Gdyby to była prawda”, dodawał, to „ów człowiek miałby się dobrze, a tymczasem on aż do śmierci klepał biedę”. Mimo to Horvay zatarczywał się przed każdym załozem w ścianach Durnego, mówiąc: „A może to właśnie w tem miejscu?” Walka jego krytycyzmu z chciwością wyglądała arcyzabawnie²⁾.

NIEDOSTĘPNE DOBRA HOHENLOHEGO.

W Matlarach w restauracji zastaliśmy prof. Rotha z Iglawy, ówczesnego prezesa węgierskiego „Karpathenverein”. Porozmawiawszy z Horvayem, zbliżył się do mnie i wyraził życzenie, abym ową turę opisał po niemiecku do ich rocznika. Zgodziłem się, a w zamian poprosiłem, aby mi w dyrekcji dóbr księcia Hohenlohego wyrobił pozwolenie jednorazowego zwiedzenia terytorjum Tatr zamkniętych. „To nie będzie trudno”, powiedział. Dopiero w marcu, na piśmie nalegania, posłałem ów artykuł i przypomniałem daną obietnicę. W czerwcu otrzymałem od Rotha list z wyjaśnieniem, że dyrekcja nie chciała wydać takiego pozwolenia dla Polaka, ale wydała je dla Rotha i dla jego towarzyszy. Założył mi ową pozwolenie i zapewnił, że mogę śmiało zeń korzystać, a kontroli oświadczyć, że prof. Roth ma przeszkodę. Na tej podstawie zwiedziłem w owym sezonie wszystkie terytoria zamknięte.

(Ciąg dalszy nastąpi).

2) Niebawem przy Baraniej przetęczy i na grobli dolnej wkuto długie łańcuchy. Szlak ten zwiedzają dość często, bo z obu stron ma wspaniałe doliny i stawy, a daje okazję do łatwego wyjścia na zwornikowy szczyt Baranieh Rogów. Jest tam jednak obfitość śniegów.